

# Latviešu stīgu kvartets

savā koncertā **Augustdorfā** spēlēja Bēthovena un Prokofjeva kvartetus un Suberta Allegro daļu no kāda nepabeigta opusa. Ipašu interesi modināja krievu modernais meistars Sergejs Prokofjevs, kam šis ir otrais darbs kvarteta žanrā. Komponēts gluži nesen — 1941. gadā un tematiskam materiālam komponists izmantojis kaukaziņu folkloru. Šai darbā Prokofjeva īpatnība atklājas pa pilnam un — ļoti pozitīvā nozīmē. Tiesa — viņa mūzikālā valoda neglaida nepieradušu ausi maigi un glāsamīgi, tā ir drīzāk cieta un skabargaina. Teču tūlīt jāpiemēta, ka arī Prokofjevs, līdzīgi daļam citam, jau nodevis savu sākotnējo pārilecību — „lietišķību”. Kvartetā ir poēzija (vidējās daļas) šā vārda gluži tradicionālā uztverē. Jau senāk Prokofjevu no citiem „lietišķības” praviešiem nosēra viņa dzīvā mūzikālā inspiācija, ritmisks pulss, pat zināms melodisks spārojums, kas nav ļāvis viņa mūzikai iegrīmt sausās abstrakcijās, bet devis tai dzīvību, tā sakot, no miesas un asinīm — disonancei vai konsonancei tad jau vairā tikai valbstu nozīmē. Bez tam — Prokofjeva asumi jau arī nav konstrukcijas auglis.

Viņa tehnika un fantāzijas spēks apskaužams. Kvartetā savu īpašu noti plesit mūžam svaigais tautas meloss, šoreiz austrumnieku. Rezultātā — spraigs darbs, kas salsta ar saviem drāmatiskiem pacēlumiem, liriskā noskaņām, brīžiem pat palvītāti un beidzot — ar savu formas lēmumu! Ne tāpēc, ka tur būtu kas sevišķs. Gluži otrādi — izmantota vecā, kanonizētā sonetas forma ar klasiskiem atkārtojumiem, pat tonkārtu maiņām. Prokofjevs atkāpias vienīgi figalā — bet tas arī uzbūvē vājākais. Mēs teiktu — Viņola skola, un tā arī laikam būs. Meistars sava audzēkņa — meistara darbu noklausījās un aplaudēja.

Par Bēthovena e-molla kvartetu op. 59 mēs piebilstams, ja atceras apveltītā vārdu — grāfs Razumovskis. Šis darbs pieder augstākajam, ko Bēthovens radījis. Tāpat tīras mūzikas un tīra daiļuma pilna Suberta daļa — šēl, ka tai nav turpinājuma. — Atskanojums jaunajā kvarteta sastāvā (Norītis, Rušēvica, Vinerts, Ozoliņš) — nevainojams.

A. Jārums